

Věc C-744/23 [Zlakov]ⁱ

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

1. prosince 2023

Předkládající soud:

Sofijski rajonen sad (Bulharsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

29. listopadu 2023

Žalobce:

T. P. T.

Žalovaná:

„Financial Bulgaria“ EOOD

USNESENÍ

č. 42767

Sofie, dne 29. listopadu 2023

OKRESNÍ SOUD V SOFII (SOFIJSKI RAJONEN SAD, Bulharsko)

[*omissis*] [obsazení soudu]

vzal pro účely rozhodnutí v [*omissis*] občanskoprávní věci č. 20221110142769 vedené v rejstříku soudu pro rok 2022

[*omissis*] [opakování]

v úvahu následující:

- 1 Na řízení se použije čl. 267 první pododstavec SFEU a kapitola 5[9] občanského soudního řádu (Graždanski procesualen kodeks, dále jen**

ⁱ Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádného z účastníků řízení.

„GPK“ (žádost o rozhodnutí o předběžné otázce) ve spojení s článkem 248 GPK (změna rozsudku v části týkající se náhrady nákladů řízení).

- 2 Řízení bylo zahájeno na základě návrhu s podacím číslem [omissis] ze dne 13. října 2023, který podala jednočlenná advokátní společnost „Dimitar Milev“, Sofie, [omissis] a kterým se [procesní zástupce žalobce] domáhá změny rozsudku v části týkající se náhrady nákladů řízení. Tvrdí, že předkládající soud mu nesprávně přiznal náhradu nákladů vynaložených na odměnu advokáta bez daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“). K odměně advokáta je podle něj nutno připočítat DPH. Předložil důkazy o své registraci k DPH.
- 3 Žalovaná společnost „Financial Bulgaria“ EOOD, [omissis] s tímto návrhem nesouhlasí a uvádí, že není opodstatněný. Odvolává se na judikaturu [usnesení Nejvyššího kasačního soudu (Varchoven kasacionen sad, Bulharsko, dále jen „VKS“) 917/02.05.2023 vydané v občanskoprávní věci č. 1323/2023], podle které [omissis] odměna za bezplatně poskytnutou právní službu podle článku 38 zákona o advokacii (Zakon za advokaturata, dále jen „ZA“) není předmětem DPH.
- 4 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká otázky, zda je odměna advokáta za činnosti provedené za podmínek stanovených pro poskytování bezplatných právních služeb předmětem DPH, která osoba je povinná k dani a kdo ji musí odvést. Předkládajícímu soudu není jasné, zda bezplatné poskytování právních služeb podléhá DPH.

ÚČASTNÍCI PŮVODNÍHO ŘÍZENÍ

- 5 Žalobce: T. P. T., jednotný osobní identifikátor [omissis], Sofie, [omissis] zastoupený zmocněncem, jednočlennou advokátní společností „Dimitar Milev“ [omissis] [adresa procesního zmocněnce].
- 6 **Žalovaná:** „Financial Bulgaria“ EOOD, jednotný identifikační kód [omissis], Sofie, [omissis] [údaje žalované a jejího procesního zmocněnce].

SKUTKOVÝ STAV

- 7 Řízení bylo zahájeno na základě žaloby žalobce proti žalované, kterou se domáhá určení neplatnosti dohody o ručení uzavřené účastníky řízení v souvislosti se smlouvou o spotřebitelském úvěru.
- 8 Žalobce je zastoupen jednočlennou advokátní společností „Dimitar Milev“ – adv. Dimitar Milev („Dimitar Milev“ – advokát Dimitar Milev). Podle předložené plné moci a smlouvy o poskytnutí právní ochrany a pomoci v právních záležitostech jsou právní služby klientovi poskytovány bezplatně, a to na základě ustanovení čl. 38 odst. 1 bodu 2 ZA, podle kterého může advokát osobám, které se nacházejí v ekonomické tísní, poskytnout bezplatné právní služby.
- 9 Žalovaná je zastoupena podnikovým právníkem.

- 10 Žalobce prostřednictvím svého procesního zmocněnce, jednočlenné advokátní společnosti „Dimitar Milev“ – adv. Dimitar Milev, požádal, aby mu předkládající soud přiznal odměnu advokáta včetně DPH. Advokát předložil důkazy o své registraci podle zákona o dani z přidané hodnoty (Zakon za danak varchu dobavenata stojnost, dále jen „ZDDS“).
- 11 Okresní soud v Sofii (Sofijski rajonen sad) žalobě vyhověl rozsudkem č. 13461/03.08.2023 vydaném v občanskoprávní věci 20221110142769 vedené v rejstříku pro rok 2022. Předkládající soud s odkazem na nařízení č. 1 ze dne 9. července 2004 o minimálních částkách odměny advokátů (Naredba Nr. 1 ot 9 juli 2004 g. za minimalnite razmeri na advokatskite vaznagraždenija, zkráceně „NMRAV“) rozhodl, že minimální odměna advokáta v případě, že výše hospodářské hodnoty nároku je 185,52 leva (BGN) (hodnota dle smlouvy), činí 400 BGN. Vzhledem k tomu, že žalobce byl advokátem zastupován za podmínek stanovených pro poskytování bezplatných právních služeb, uložil předkládající soud žalované, aby částku ve výši 400 BGN bez DPH zaplatila nikoli účastníkovi řízení, nýbrž přímo jednočlenné advokátní společnosti „Dimitar Milev“ – adv. Dimitar Milev.
- 12 Rozsudek nebyl napaden opravným prostředkem a dne 25. září 2023 nabyl právní moci.
- 13 Návrh [s podacím číslem [omissis]/13.10.2023, který je předmětem sporu], podaný procesním zmocněncem žalobce, jednočlennou advokátní společností „Dimitar Milev“ – adv. Dimitar Milev, jehož prostřednictvím je požadována změna rozsudku v části týkající se náhrady nákladů řízení, byl doručen ve lhůtě pro podání opravného prostředku. Předmětem návrhu je požadavek, aby [mu] soud přiznal DPH z částky 400 [BGN] ve výši 80 BGN (vypočtenou na základě sazby daně ve výši 20 % ze základu daně ve výši 400 BGN).
- 14 Žalovaná s tímto návrhem nesouhlasí a uvádí, že soud nemůže přiznat DPH z odměny, protože právní služby advokáta byly poskytnuty bezplatně. Odvolává se na judikaturu.

UVÁDĚNÁ USTANOVENÍ VNITROSTÁTNÍHO PRÁVA

1. OBČANSKÝ SOUDNÍ ŘÁD [GPK]

15 Rozhodnutí o nákladech řízení

Článek 78. (1) Poplatky, náklady řízení a odměny advokáta, byl-li žalobce zastoupen advokátem, které zaplatil žalobce, hradí v poměru odpovídajícím přiznané části nároku žalovaný.

16 Změna rozsudku v části týkající se náhrady nákladů řízení

Článek 248. (1) Ve lhůtě pro podání opravného prostředku, v případě rozsudků, které nelze napadnout, ve lhůtě jednoho měsíce od vyhlášení, může

soud na návrh některého účastníka řízení doplnit nebo změnit rozsudek v části týkající se náhrady nákladů řízení.

(2) Soud o navrhovaném doplnění nebo změně vyrozumí protistranu a upozorní ji na možnost vyjádřit se ve lhůtě jednoho týdne.

(3) Rozhodnutí o nákladech řízení se vydá v neveřejném zasedání a doručí se účastníkům řízení. Na napadení tohoto rozhodnutí se použijí ustanovení o napadení rozsudku.

2. ZÁKON O ADVOKACII (ZA)

17 Článek 36. (1) (doplněn – DV č. 97 z roku 2012) Advokát nebo advokát z členského státu Evropské unie má nárok na odměnu za svou činnost.

(3) (doplněn – DV č. 97 z roku 2012) Nebyla-li uzavřena smlouva, stanoví odměnu na návrh advokáta, advokáta z členského státu Evropské unie či klienta advokátní rada na základě nařízení Nejvyšší advokátní rady.

18 Článek 38. (1) (doplněn – DV č. 97 z roku 2012) Advokát nebo advokát z členského státu Evropské unie může právní služby bezplatně poskytnout:

1. osobám, které mají nárok na poskytování výživného;
2. osobám, které se nacházejí v ekonomické tísní;
3. příbuzným, osobám blízkým nebo jiným právníkům.

(2) (doplněn – DV č. 97 z roku 2012) Byla-li v případech uvedených v odstavci 1 protistraně uložena náhrada nákladů, má advokát nebo advokát z členského státu Evropské unie nárok na odměnu advokáta. Soud odměnu stanoví nejméně ve výši stanovené nařízením uvedeným v čl. 36 odst. 2 [ZA] a uloží protistraně, aby ji zaplatila.

19 Článek 71. (1) (doplněn – DV č. 17 z roku 2021) Pro účely obhajoby a zastupování před soudem, orgány činnými v přípravném řízení, správními orgány a úřady i fyzickými a právnickými osobami klient zmocňuje společnost. Jednatel společnosti udělí jednomu nebo několika společníkům substituční plnou moc. Jedná-li se o jednočlennou advokátní společnost, má se za to, že plná moc byla udělena i advokátovi, který tuto společnost založil.

3. NAŘÍZENÍ Č. 1 ZE DNE 9. července 2004 O MINIMÁLNÍCH ČÁSTKÁCH ODMĚNY ADVOKÁTŮ (NMRAV)

20 Odměna za zastupování v jednom stupni občanskoprávního a správního řízení

Článek 7. (2) [[omissis] (naposledy) pozměněn – DV č. 88 z roku 2022) Odměna za procesní zastoupení, obhajobu a pomoc v řízeních, lze-li určit hodnotu uplatněného nároku, činí:

1. při hospodářské hodnotě nároku nepřesahující 1 000 BGN: 400 BGN;

21 Doplnující ustanovení [(dopalnitelni razporedbi), zkráceně „DR“]

§ 2a. (nový – DV č. 43 z roku 2010, pozměněn – DV č. 28 z roku 2014, doplněn – DV č. 84 z roku 2016) V částce odměny advokátů, kteří nejsou registrováni podle zákona o dani z přidané hodnoty, není zahrnuta daň z přidané hodnoty, zatímco v případě registrovaných advokátů se z odměn stanovených podle tohoto nařízení vybírá příslušná DPH a je považována za nedílnou součást odměny advokáta, kterou je klient povinen zaplatit, přičemž povinnost k dani se řídí ustanoveními ZDDS.

4. ZÁKON O DANI Z PŘIDANÉ HODNOTY (ZDDS)

22 Poskytnutí služby

Článek 9. (1) Poskytnutím služby je každé uskutečnění služby.

(2) Za poskytnutí služby se považuje rovněž:

2. přijetí závazku zdržet se jednání nebo uplatnění práv;

(3) Za službu poskytnutou za úplatu se považuje rovněž:

1. (pozměněn – DV č. 101 z roku 2013, účinný od 1. ledna 2014, doplněn – DV č. 96 z roku 2019, účinný od 1. ledna 2020) poskytnutí služby pro soukromou potřebu osoby povinné k dani, vlastníka, zaměstnanců nebo obecně pro jiné účely než pro účely samostatné ekonomické činnosti osoby povinné k dani, pokud je při jejím poskytnutí použito zboží, při jehož výrobě, dovozu nebo pořízení došlo k plnému nebo částečnému odpočtu daně;

2. (pozměněn – DV č. 101 z roku 2013, účinný od 1. ledna 2014, doplněn – DV č. 96 z roku 2019, účinný od 1. ledna 2020) bezúplatné poskytnutí služby pro soukromou potřebu osoby povinné k dani, vlastníka, zaměstnanců nebo obecně pro jiné účely než pro účely samostatné ekonomické činnosti osoby povinné k dani;

3. (nový – DV č. 94 z roku 2012, účinný od 1. ledna 2013) bezúplatné poskytnutí služby ze strany držitele nebo uživatele za účelem zvelebení pronajatého majetku nebo majetku přenechaného do užívání.

(4) Odstavec 3 se nepoužije na:

1. bezúplatné poskytnutí služeb spočívajících v přepravě z bydliště na pracoviště ze strany zaměstnavatele jeho zaměstnancům včetně osob, se kterými byla uzavřena smlouva o výkonu funkce jednatele, pokud je uskutečňováno pro účely ekonomické činnosti dané osoby;

2. (pozměněn – DV č. 94 z roku 2012, účinný od 1. ledna 2013) bezúplatné poskytnutí služby ze strany držitele nebo uživatele za účelem opravy pronajatého majetku nebo majetku přenechaného do užívání;
 3. (zrušen – DV č. 94 z roku 2012, účinný od 1. ledna 2013)
 4. bezúplatné poskytnutí služby zcela nepatrné hodnoty pro účely propagace;
 5. (nový – DV č. 95 z roku 2015, účinný od 1. ledna 2016) poskytnutí služby pro soukromou potřebu osoby povinné k dani, vlastníka, jeho zaměstnanců nebo obecně pro jiné účely než pro účely samostatné ekonomické činnosti osoby povinné k dani v důsledku stavu krajní nouze nebo vyšší moci.
- (5) (nový – DV č. 97 z roku 2016, účinný od 1. ledna 2017) Odst. 3 bod 1 se nepoužije na použité zboží, ohledně něhož byl uplatněn nárok na odpočet daně podle článků 71a, 71b a 73b.

UNIJNÍ PRÁVO

1. Směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty

23 HLAVA I ÚČEL A OBLAST PŮSOBNOSTI

Článek 2

1. Předmětem DPH jsou tato plnění:

c) poskytnutí služby za úplatu uskutečněné v rámci členského státu osobou povinnou k dani, která jedná jako taková;

24 [HLAVA IV] KAPITOLA 3 Poskytnutí služby

Článek 24

1. „Poskytnutím služby“ se rozumí každé plnění, které není dodáním zboží.

25 Článek 26

1. Za poskytnutí služby za úplatu se považují tato plnění:

b) bezúplatné poskytnutí služby osobou povinnou k dani pro její soukromou potřebu nebo pro potřebu jejích zaměstnanců, popřípadě obecněji řečeno k jiným účelům než pro účely jejího podnikání.

26 Článek 28

Jestliže se osoba povinná k dani podílí na poskytnutí služby a jedná přitom vlastním jménem, avšak na účet jiné osoby, má se za to, že obdržela i poskytla tuto službu ona sama.

27 [HLAVA VII] KAPITOLA 2 Dodání zboží a poskytnutí služby

Článek 75

Při poskytnutí služby spočívajícím v použití zboží, které tvoří součást obchodního majetku, pro soukromou potřebu nebo při bezúplatném poskytnutí služby uvedeném v článku 26 je základem daně výše celkových nákladů osoby povinné k dani na toto poskytnutí služby.

JUDIKATURA NEJVYŠŠÍHO KASAČNÍHO SOUDU (Varchoven kasacionen sad) BULHARSKÉ REPUBLIKY (VKS)

- 28 **Část** soudních kolegií VKS zastává názor, že odměna stanovená na základě ustanovení článku 38 ZA musí zahrnovat DPH. Bezplatně poskytnutá právní služba, za kterou soud stanovil odměnu, podle nich nepředstavuje bezúplatně poskytnutou službu, v důsledku čehož je předmětem DPH. Existují [i] další rozhodnutí VKS tomto smyslu: usnesení VKS č. 50207 ze dne 11. října 2023 vydané v obchodní věci č. 1940/2022 a usnesení VKS č. 50139 ze dne 10. května 2023 vydané v občanskoprávní věci č. 5156/2021.
- 29 **Jiná** soudní kolegia VKS zastávají názor, že soud v případě odměny podle článku 38 ZA nemůže přiznat žádnou DPH. Mají za to, že bezúplatně poskytnuté služby nepodléhají DPH – tento závěr podle nich vyplývá z čl. 2 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty. Mají za to, že tato činnost nepředstavuje zdanitelné dodání zboží nebo poskytnutí služby ve smyslu ZDDS či směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty. Tímto směrem se ubírá usnesení VKS č. 917 ze dne 10. května 2023 vydané v kasační občanskoprávní věci č. 1323/2023.

DŮVODY, KTERÉ PODLE PŘEDKLÁDAJÍCÍHO SOUDU VEDOU
K ZÁVĚRU, ŽE ŽÁDOST O ROZHODNUTÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE JE
ZÁSADNÍ PRO SPRÁVNÉ ROZHODNUTÍ VĚCI V PŮVODNÍM ŘÍZENÍ

- 30 Návrh na změnu rozsudku v části týkající se náhrady nákladů řízení byl doručen ve stanovené lhůtě a byl podán legitimovanou osobou. Protistrana předložila své vyjádření. Návrh je přípustný a je o něm třeba meritorně rozhodnout.
- 31 Aby mohl rozhodnout, musí předkládající soud odpovědět na tuto hmotněprávní otázku: Představuje bezplatně poskytnutá právní služba zdanitelné poskytnutí služby ve smyslu směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud soud účastníkovi řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží povinnost zaplatit hodnotu služby, kterou by

advokát obdržel, pokud by danou službu neposkytl bezplatně, přímo tomuto advokátovi[?]

- 32 V bulharském právu je zakotvena zásada bezdůvodného obohacení. Pokud účastník řízení obdržel bezplatné právní služby a ve sporu má úspěch, přízná soud náhradu odměny advokáta k tíži účastníka řízení, který neměl úspěch ve věci, přímo advokátovi. Účastníkovi řízení totiž nevznikly žádné náklady na odměnu advokáta. Advokát nicméně nemá pracovat *pro bono*, a proto musí jeho odměnu uhradit účastník řízení, který neměl úspěch ve věci a kterému je uložena povinnost zaplatit odměnu za dané řízení přímo advokátovi. Ve věci v původním řízení vyvstává otázka, zda je odměna za právní služby, které advokát poskytl *pro bono*, předmětem DPH, pokud soud odměnu stanoví k tíži účastníka řízení, který neměl úspěch ve věci.
- 33 Požadavky stanovené směrnicí Rady 2006/112/EHS ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty byly provedeny do bulharského práva. Bulharský zákon o dani z přidané hodnoty stanoví, že poskytnutí služeb je z hlediska DPH zdanitelným plněním. Některé části ustanovení článku 9 ZDDS doslova přebírají znění čl. 26 odst. 1 písm. b) a článku 28 směrnice Rady 2006/112/EHS ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty. Zároveň Bulharsko využilo možnosti osvobodit služby advokátů od DPH podle části B [přílohy X] směrnice Rady 2006/112/EHS ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty. Tento režim se však nevztahuje na případy, kdy je advokát poskytující danou službu, stejně jako v projednávané věci, registrován pro účely DPH. Uzavře-li advokát úplatnou smlouvu o právní ochraně a pomoci v právních záležitostech, je jeho odměna předmětem DPH. V případě, že advokát pracoval *pro bono*, je tomu jinak. Právě z tohoto důvodu se předkládající soud táže, zda tyto služby spadají do oblasti působnosti směrnice Rady 2006/112/EHS ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty a kdo je osobou povinnou k dani.
- 34 Pro předkládající soud je obtížné určit, zda se uvedená ustanovení směrnice Rady 2006/112/EHS ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty použijí na bezplatné právní služby poskytované advokáty.
- 35 DPH je nepřímá daň. Osobou povinnou k dani (subjektem daně) je konečný spotřebitel, tedy příjemce dodání zboží nebo poskytnutí služby. Nositelem daně [plátcem (daňového) příjmu] je osoba, která poskytuje službu, a předmětem daně je poskytnutá služba sama o sobě. Základem daně je odměna za poskytnutou službu.
- 36 V případě úplatné smlouvy o právní ochraně a pomoci v právních záležitostech je předmětem daně samotné poskytnutí služby. Osoba, která smlouvu uzavřela jako klient, je subjektem daně (osobou povinnou k dani), který odpovídá za zaplacení DPH. Plátcem daně je advokát, který poskytuje službu za úplatu a jménem klienta odvádí DPH. Základ daně tvoří odměna advokáta (advokátní společnosti) sjednaná ve smlouvě o poskytnutí právní ochrany a pomoci v právních

záležitostech. V případě poskytování bezplatných právních služeb (*pro bono*) je situace složitější.

- 37 Především je nejasné, zda poskytování bezplatných právních služeb představuje činnost poskytování služeb, která podléhá DPH. Z tohoto důvodu si předkládající soud klade otázku, zda bezplatná právní služba představuje službu podléhající DPH. Představuje poskytnutí bezplatných právních služeb ze strany advokáta (jednočlenné advokátní společnosti), za kterou soud advokátovi (jednočlenné advokátní společnosti) přizná odměnu, z hlediska DPH předmět daně[?] Tato otázka má zásadní význam, protože je rozhodující, pokud jde o částku, kterou účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, musí zaplatit advokátovi, který poskytl bezplatné právní služby. To má dopad na tok peněz do státního rozpočtu a odpočet daně na vstupu.
- 38 Zadruhé je problematické určení subjektu daně (osoby povinné k dani). Příjemcem služby je žalobce. Je klientem podle smlouvy o poskytnutí právní ochrany a pomoci v právních záležitostech a měl úspěch ve sporu. Není však osobou povinnou k dani (subjektem daně), protože dané poskytnutí služby spočívá v bezplatném poskytnutí právní služby osobě, která se nachází v ekonomické tísní. Za těchto okolností není náhrada nákladů na odměnu advokáta v případě, že je žalobě vyhověno, soudem přiznána příjemci služby (osobě, která danou smlouvu uzavřela jako klient), nýbrž přímo nositeli daně [plátcí (daňového) příjmu], tedy advokátovi nebo jednočlenné advokátní společnosti. V tomto případě advokát (jednočlenná advokátní společnost) obdrží odměnu, která by mu náležela, pokud by byla sjednána úplata (základ daně). Předkládajícímu soudu není jasné, zda je advokát (jednočlenná advokátní společnost) v případě, že je mu soudem přiznána odměna advokáta za osobu, které bezplatně poskytl právní služby a která měla úspěch ve sporu, z hlediska DPH osobou povinnou k dani (subjektem daně). Daná otázka má pro spor v původním řízení zásadní význam, protože na odpovědi na ni závisí určení osob, kterým soud musí přiznat DPH z náhrady nákladů řízení.
- 39 Z tohoto důvodu se předkládající soud táže, zda je třeba každé jednotlivé ustanovení čl. 2 odst. 1 písm. [c]), čl. 24 odst. 1, čl. 26 odst. 1 písm. b) a článku 28 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty vykládat v tom smyslu, že poskytnutí bezplatných právních služeb představuje poskytnutí služeb, které podléhá DPH, a zda povinnost k DPH vzniká až v okamžiku, kdy je odměna advokátovi přiznána soudem.
- 40 Předkládajícímu soudu není jasné, zda sporná služba – bezplatná právní služba poskytnutá účastníkovi řízení, který měl úspěch ve sporu, a odměna, která je soudem přiznána přímo advokátovi – spadá pod bezúplatné poskytnutí služby ve smyslu čl. 24 odst. 1 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.
- 41 Aby bylo možné věc rozhodnout v souladu s unijním právem, je třeba odpovědět na otázku, zda sporné poskytnutí služby představuje poskytnutí služby za úplatu ve smyslu směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném

systemu daně z přidané hodnoty. V potaz je třeba vzít skutečnost, že v tomto případě soud přizná odměnu, kterou by advokát obdržel, pokud by odměna byla sjednána ve smlouvě o poskytnutí právní ochrany a pomoci v právních záležitostech.

- 42 Pro účely rozhodnutí o tom, komu je třeba uložit povinnost k DPH, je třeba objasnit otázku, kdo je v případě, že došlo k bezplatnému poskytnutí právních služeb a stanovení odměny, osobou povinnou k dani. Předkládajícímu soudu není zřejmé, která osoba ve věci v původním řízení je povinná k dani ve smyslu výše uvedené směrnice.
- 43 Je třeba objasnit otázku, zda takové poskytnutí služby, jako je poskytnutí služby dotčené ve věci v původním řízení, představuje bezúplatné poskytnutí služby a [současně] poskytnutí služby za úplatu ve smyslu směrnice Rady 2006/112/EU ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty. Důvodem je, že část bezúplatně poskytnutých služeb je považována za služby poskytnuté za úplatu, které zase podléhají DPH.
- 44 S ohledem [na] výše uvedené úvahy je v souladu s čl. 631 odst. 1 GPK ve spojení s čl. 267 prvním pododstavcem SFEU třeba přerušit řízení až do vydání rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o otázkách týkajících se výkladu unijního práva, obsažených ve výroku tohoto usnesení.

Z výše uvedených důvodů předkládající SOUD

ROZHODL TAKTO:

1 Soudnímu dvoru Evropské unie **se na základě článku 267 SFEU a článku 629 GPK PŘEDKLÁDAJÍ** tyto předběžné otázky:

1. Musí být pojem „**poskytnutí služby**“ ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. [c]), čl. 24 odst. 1, čl. 26 odst. 1 písm. b) a článku 28 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty vykládán v tom smyslu, že zahrnuje:

1. poskytování bezplatných právních služeb (*pro bono*) advokátem účastníkovi soudního řízení[?]
2. poskytování bezplatných právních služeb (*pro bono*) advokátem účastníkovi řízení, který měl ve sporu úspěch, **příčemž advokátovi** je soudem přiznána odměna, kterou by obdržel, pokud by odměna byla sjednána v rámci smlouvy o poskytnutí právní ochrany a pomoci v právních záležitostech[?]

2. Musí být pojem „**bezúplatné poskytnutí služby**“ ve smyslu čl. 26 odst. 1 písm. b) směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty vykládán v tom smyslu, že se jím rozumí:

1. poskytování bezplatných právních služeb (*pro bono*) advokátem účastníkovi soudního řízení[?]
2. poskytování bezplatných právních služeb (*pro bono*) advokátem účastníkovi řízení, který měl ve sporu úspěch, přičemž advokátovi je soudem přiznána odměna, kterou by obdržel, pokud by odměna byla sjednána v rámci smlouvy o poskytnutí právní ochrany a pomoci v právních záležitostech[?]
3. Musí být pojem „**poskytnutí služby za úplatu**“ ve smyslu čl. 2 odst. 1 písm. [c]), čl. 24 odst. 1 a čl. 26 odst. 1 písm. b) směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty vykládán v tom smyslu, že se jím rozumí poskytování bezplatných právních služeb (*pro bono*) advokátem účastníkovi řízení, který měl ve sporu úspěch, přičemž advokátovi je soudem přiznána odměna, kterou by obdržel, pokud by odměna byla sjednána v rámci smlouvy o poskytnutí právní ochrany a pomoci v právních záležitostech[?]
4. Musí být pojem „**osoba povinná k dani**“ ve smyslu článků 28 a 75 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty vykládán v tom smyslu, že se jím rozumí:
 1. advokát (jednočlenná advokátní společnost), který poskytl účastníkovi soudního řízení bezplatné právní služby (*pro bono*)[?]
 2. advokát (jednočlenná advokátní společnost), který poskytl účastníkovi soudního řízení bezplatné právní služby (*pro bono*), který měl ve sporu úspěch, přičemž advokátovi (jednočlenné advokátní společnosti) je soudem přiznána odměna, kterou by obdržel, pokud by odměna byla sjednána v rámci smlouvy o poskytnutí právní ochrany a pomoci v právních záležitostech[?]
36. [omissis] [přerušeni řízení]
37. [omissis]
- [omissis] [procesní otázky]
40. **TOTO USNESENÍ** je v souladu s článkem 631 GPK konečné a nelze je napadnout opravným prostředkem.